

សេវាថំពារ៖ ទូរសព្ទ និង បច្ចេកទេស
នៃអង្គភាព និង ក្រសួង នគរបាល នគរបាល ភ្នំពេញ

ព័ត៌មានពិស្តីរបៀបរាយការងារ

លំណែនដំឡើងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០១៧-អរគគ/អដស៊ធរ

ភាគីដោយការងារ: លោក ឡើត សំខែ

ឈាក់ដូន: អង្គដំនឹងប្រជាពលរដ្ឋ នគរបាល ភ្នំពេញ

ភាសាជីម: ខ្មែរ

កាលបរិច្ឆេទនៃការងារ: ថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦

ចំណាត់ថ្នាក់ការងារ

ចំណាត់ថ្នាក់ការងារស្ថើសុំឡើងដោយភាគីដោយការងារ: នាមខ្ល័ត្តិជាបន្ទាន់នៃនគរបាល

ចំណាត់ថ្នាក់ការងារដោយអង្គដំនឹងប្រជាពលរដ្ឋ នគរបាល ភ្នំពេញ: សមាផិត/Confidential

ប្រធាននៃចំណាត់ថ្នាក់: សាធារណៈ

ពិនិត្យឡើងវិញ ចំណាត់ការងារ ចំណាត់ថ្នាក់ណែនាំ នាសំខួែន:

ឈ្មោះ: មន្ត្រីទួលបន្ទុកដៃកសំណើដំឡើង និងការងារ:

ហត្ថលេខា:

សំណើរបស់មន្ត្រីទួលបន្ទុកដៃកសំណើដំឡើង ឡើត សំខែ ស្ថើសុំឡើងដោយភាគីដោយការងារ នគរបាល ភ្នំពេញ

នាមខ្ល័ត្តិជាបន្ទាន់នៃនគរបាល ភ្នំពេញ: Kasumi NAKAGAWA

ឈាក់ដោយ:

មេធាវីការពារកីឡោក ឡើត សំខែ

មេធាវី គីឡូ សំអុន

មេធាវី Anta GUILLET

ដំឡើងការ:

លោកស្រី ស៊ុជា សុជាតា

ឈាក់ដូន:

អង្គដំនឹងប្រជាពលរដ្ឋ នគរបាល ភ្នំពេញ

ថោក្រម និល ណាង

ថោក្រម Jean-Marc LAVERGNE

ថោក្រម យុវ ធម្មន

ថោក្រម Claudia FENZ

ថោក្រម យ៉ា សុខន

កញ្ញា Marie CAPORTORTO

កញ្ញា Soumeya MEDJEBEUR

លោក Clément BOSSIS

កញ្ញា Cécile ROUBEIX

កញ្ញា ឈុច បុរីជាត

លោក តាន់ នាយរ៉ុខ

លោកស្រីសាស្ត្រា៖

លោកស្រី ជា លាង

លោក Nicholas KOUMJIAN

មេធាវិកធម្មានដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បរិយាជាទិនសំ

មេធាវិការពារកូលោក នូន ជា

សំណើរបស់មេធាវិការពារកូលោក ខ្សែរ សំផន ស៊ុន ឱ្យទួលយកជកសារចំនួនប្រាំម្អាយ សម្រាប់ការចូលមកបង្ហាញនរបស់
លោកស្រី Kasumi NAKAGAWA

តាមពេលវិទ្យាល័យបណ្តុះបណ្តាលជាប្រចាំឆ្នាំ

¹ អ្នកមេលបរបស់លោក ROBERTS ដើរនៅថ្ងៃទី ០៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ យោង ១៣ និង ៥១ នាទី មានចំណងជើងថា «List of Witnesses, Civil Parties and Experts on the Regulation of Marriage » (ឯបសម្រួល ១)។

³ អ្នកមេបរបស់លោក ROBERTS ផ្តើមទាំងពីរ ១៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ ម៉ោង ១៤ និង ៣៦ នាទី មានចំណងជើងថា «Preparation for experts – 2-TCE-81 and 2-TCE-82» (ឧបសម្រួល ១)។

សំណើរបស់មេដារការពារភីលោក ខែវ សំដែន សំឡុងទូលាយកងកសារចំនួនប្រាំមួយ សម្រាប់ការចូលរួមការងារពីរបស់លោកស្រី Kasumi NAKAGAWA

៣. ផ្ទះថ្មី ២៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ ភាគីទទួលបានការដោនដំណឹងពីការពាក់ព័ន្ធនឹងលោកស្រី NAKAGAWA Kasumi⁴។ អង្គដំនុំជម្រះបានភ្លាប់នៅក្នុងអូមេលនោះ នូវប្រគល់បរបស់លោកស្រី តែមិនទទួលយកប្រគល់បនោះជាតាតុដ្ឋែនកស្សាតាង⁵ ឡើតាមអនុវត្តន៍របស់ខ្លួន។

៤. តាមរយៈសារណានេះ មេធាវីការពារកីលោក ខ្សែ សំដន់ (“មេធាវីការពារកី”) ស្មើសុចិញទទួលយកជាកស្សាតាង (I) ប្រគល់បរបស់លោកស្រី NAKAGAWA Kasumi និង (II) ឯកសារចំនួន ៥ ឱ្យដោឡើត ដែលមេធាវីការពារកីមានបំណងប្រើប្រាស់ នៅពេលលោកស្រីមកបង្ហាញខ្លួន។

I. ប្រព័ន្ធឌីប្រែនៃលោកស្រី NAKAGAWA Kasumi

៥. មេធាវីការពារកីមានបំណងចង់ចិញទទួលយកប្រគល់បរបស់លោកស្រី NAKAGAWA Kasumi ដែលបានលើកឡើងពីខាងដើម⁶។ ប្រគល់បនោះដូចតុដ្ឋែនកស្សាតាង និងសមត្ថភាព របស់អ្នកដំនាច្រើន និងមានប្រយោជន៍សម្រាប់មេធាវីការពារកី និងអង្គដំនុំជម្រះបានភ្លាប់ប្រគល់បនោះឡើងដីការចាត់កាត់អ្នកដំនាច្រើនបស់ខ្លួន នេះបង្ហាញចិញយើងូច្ចាស់ថា អង្គដំនុំជម្រះយល់យើងូច្ចាស់ថា សំខាន់នៅប្រគល់បនោះ។ លើសពីនេះ ប្រគល់បនោះមិនទាន់មានទេនៅ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ ដែលជាកាលបរិច្ឆេទនៃការបើកការដំនុំជម្រះ ត្រូវបានយុត្តិធម៌របស់អង្គដំនុំជម្រះ⁷។

⁴ “លោកស្រីសម្រេចស្តីពីការពេងកាត់អ្នកដំនាច្រើនដែលមានរបាយការណ៍ 2-TCE-82” ចុះថ្មី ២៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ E431។

⁵ “ប្រគល់បនោះ 2-TCE-82” ឯកសារ E431.1។

⁶ ដូចយោងខាងលើ។

⁷ សេចក្តីសម្រេចលើសណើរបស់មេធាវីការពារកី ខ្សែ សំដន់ សុចិញទទួលយកជាងកសារកស្សាតាងនូវនិភ័យនៅ 2-TCE-90 ចុះថ្មី ១៣ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ E406/1 កម្រាមណ្តុ ១៧។

⁸ ឧបាណណ៍ សូមមើល៖ សេចក្តីសម្រេចលើសណើរបស់ភាគីសំណើមរបស់ភាគីសំការបំភើអីការអនុវត្តិធម៌ ៨៧(៤) (ឯកសារ E307) និង សេចក្តីដំណឹងរបស់ក្រុមមេធាវីការពារកី នូន ជាស្តីពីការមិនអាក់បញ្ជីកស្សាតាងដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព (ឯកសារ E305/3) ចុះថ្មី ១១ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ E307/1 កម្រាមណ្តុ ៤។

សំណើរបស់មេធាវីការពារកី ខ្សែ សំដន់ សុចិញទទួលយកជាងកសារចំនួនប្រាំម្ភៃ សម្រាប់ការចូលមកបង្ហាញខ្លួនរបស់លោកស្រី NAKAGAWA Kasumi

II. ឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នករីលាត្រ និងរិយៈប្រទត្តិនាស្សែ

៦. ទិន្នន័យក្នុងចំណោមទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធនៃការយល់យើង ដែលមេធាវីការពារកីមានបំណង រៀបរាប់ នៅពេលការច្បាលមកបង្ហាញខ្លួនរបស់អ្នកដំនាំ NAKAGAWA Kasumi និង Peg LEVINE ដោយជាសំខាន់ទៅលើការយល់យើងចំពោះនាវិកទិន្នន័យប្រជិន និងគ្មានឱ្យជាប្រព័ន្ធដែលបានរៀបចំឡើង មេធាវីការពារកីសិកសុំចុំចូលយកឯកសារជាថ្រឹម ដែលជាកសារខ្លះ ពាក់ព័ន្ធនឹងលោកស្រី NAKAGAWA Kasumi ដែលជាមួលដ្ឋានសំខាន់សម្រាប់ការពិចារណា ប្រុងដោយបង្ហាញរបស់អ្នកដំនាំ និងជលវិបាកនៃបញ្ហាយេនូវទៅទៀត លើរប្រជិន។

៧. ឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកដំនាំ NAKAGAWA Kasumi

៨. នៅក្នុងបៀវត្សរៀបចំមួលដ្ឋានបែរសេរនៅឆ្នាំ២០០១ លោកស្រី NAKAGAWA Kasumi លើក ឡើងយ៉ាងច្បាស់លាស់ពីប្រធានបទទាំងនេះ ដោយធ្វើការពិពណ៌នាទីបាន: របស់ត្រូវនៅក្នុងសង្គម ខ្លួន តាមរយៈប្រតិសាស្ត្រ ដោយរាប់បញ្ហាបទាមទាំងសម័យមុន ក្រោយ និងក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ ឯកសារក្នុងខាងមុខ ៣⁹ គឺជាសេចក្តីសង្ខេបតាមដំឡើកនិមួយៗនៃស្ថិរកោនោះ និង ដោយបង្ហាញច្បាប់ក្នុវិស័យទូលំទូលាយ និងមានលក្ខណៈសំយោគ។ ដោយហេតុចារបាយការណ៍ របស់អ្នកដំនាំដែលត្រូវបានដាក់បញ្ហាលក្ខុសំណុំរឿងរួមហេតុ¹⁰ ទាក់ទងតែនឹងអ្នកដំនាំ និងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ សេចក្តីសង្ខេបដែលបានស្តីឡើងនៅក្នុងខាងមុខ ៣ និងអាចចូលរួមបានពីវិសាស្ត្រទៅនៃការងាររបស់លោកស្រី ជាមួយនឹងជាតុផ្សំប្រតិសាស្ត្រសម្រាប់ធ្វើការប្រុងដោយបង្ហាញរបស់អ្នកដំនាំ និងមានភាពពាក់ព័ន្ធ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃផ្ទៀកទាក់ទងនឹងការរៀបអាពាប់ពិចារណា ដើម្បីយកនាយកដំនាំប្រជិន និងរាជរដ្ឋបាលរបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ជាមួយនឹងប្រព័ន្ធនេះ។

⁹ «Summary of More Than White Cloth : Women's Rights in Cambodia» (រាជរកបាននៅលើអ្នកដំនាំ)

¹⁰ «Gender Based Violence During The Khmer Rouge Regime», NAKAGAWA Kasumi ឆ្នាំ ២០០៤ ឯកសារ E3/2959

សំណើរបស់មេធាវីការពារកីលោក ខ្សោយ សំដន់ សុំចុំចូលយកឯកសារចំនួនប្រាំមួយ សម្រាប់ការច្បាលមកបង្ហាញខ្លួនរបស់លោកស្រី Kasumi NAKAGAWA

៤. មេធាវិការពារកីឡើស្តីស្តុដងដែរ ឲ្យដាក់បញ្ហាលជាកស្សតាង នូវរបាយការណ៍មួយពាក់ព័ន្ធនឹងនិភីទិរផុកមួយជាតិ ឯកសារនៅក្នុងឱសមួន¹¹ មួយនេះ គឺជាបាយការណ៍របស់គណៈកម្មការស្តីកម្ពុជា (“CAMBOW”) ចុះខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧ ក្រោមចំណងដើរដងថា “Violence Against Women: How Cambodian Laws Discriminate Against Women”។ ឯកសារនេះផ្តល់ព័ត៌មានរបាយការនិភីភាគពី ម្មាប់អាណាព័ពិតាប័ណ្ណ អំពើហិង្សាក្នុងត្រូវសារ និងពិពណ៌នាទីស្ថានភាពនានាដែលត្រូវបានចាត់ទុក ថាគាររៀបអាណាព័ពិតាប័ណ្ណដោយបង្កើ¹²។ ឯកសារបង្ហាញដងដែរ ពីត្បូនាថីរបស់ប្រជាធិបតេយ្យ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌ នៃវរាងទួលស្រករ¹³។ ដូច្នេះ ឯកសារនេះផ្តល់ព័ត៌មានរបាយការប្រែប្រើបង្កើមនាសារ សំខាន់ ដែលអាចដួរយកដល់អង្គដីនិងប្រជាធិបតេយ្យឡើង ឬ ចិត្តរប្បធម៌ នៃការរៀបអាណាព័ពិតាប័ណ្ណនៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។

៥. របាយការណ៍បង្ហាញនូវការធានាផីគ្រឿងដីទុកចិត្តបាន និងប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធដែល ទាំងវិធីសាល្ត្រារជ្រាវ ទាំងប្រភពត្រូវបានបញ្ហាកំយ៉ាងលម្អិត ហើយត្រូវបានប្រាជែងប្រើប្រាស់កម្មការនៅក្នុងសហពលកម្មមួយ ដែលមាន ៣៤ អង្គការ ក្រោមការគ្រប់ពិនិត្យរបស់អង្គការលើការណ៍¹⁴។ ក្នុងចំណោមអង្គការទាំង

¹¹ « Violence Against Women : How Cambodian Laws Discriminate Against Women », CAMBOW និង វិធីការ ឆ្នាំ ២០០៣ (« ឧបសម្ព័ន្ធ ៥ »)។ ដើម្បីមានភាពជាយស្សូល មេដារការពារក្នុងបានដាក់និកសារនេះទាំងមូល (អាចរកបានបើអីអីដើរ) ចុងក្រោយ ស្មើបុញ្ញលូយកដើរកាត់ស្ថាគាង នូវទំព័រ ៣ អល់ និង (« Introduction ») ទំព័រ ១៧ អល់ ១៩ (« 3. Marriage ») និងទំព័រ ៤៨ អល់ ៣៤ (« Appendix 1. Literature Review » និង « Appendix 2. CAMBOW Members »)។

¹² ຂບຜົມຕັ້ງ ແກ້ວມະນີ ພຣະມະນີ

¹³ ផ្នែកយោងខាងលើ៖ របាយការណ៍បង្ហាញជាតិសេសនូវសេចក្តីសិទ្ធិអាមុដ្ឋតម្លៃ « In the third procedure outlined above, the Court will attempt to convince the complainant to stop the divorce proceedings. The reality is that this would mean that before the grounds of divorce are even considered, a Court officer (most likely a man) would be attempting to convince the complainant (most likely a vulnerable woman who has either been abused and/or abandoned by her husband) to not divorce her husband. Considering the inferior status women have in Cambodia, the pressure on a woman to disagree with a male court officer would be immense, especially at the initial stages of filing for divorce » (nous soulignons) ; voir également « ... while two reconciliation sessions are required by the [Law on Marriage and Family], more in fact are ordered by the courts and that, often, village or commune chiefs arrange for additional informal reconciliation sessions. The pressure to reconcile would be significant, no doubt increasing at each reconciliation session. Cambodian society places great importance on the institution of marriage and divorce traditionally carries shame for women. By making the process of divorce so long and drawn out, Cambodian women are placed at such a disadvantage, effectively making divorce impossible » (យើងគុសបញ្ជាក់ពីក្រោម) ទំព័រ ១៥-១៦។

¹⁴ ອົບສະໜັກ ແລ້ວ ຕົ່ງຕົ່ງ ແລ້ວ ສີ່ນິ້ນ ແມ່ນ-ນາງ

សំណើរបស់មេដារីការពារភីលោក ខែវ សំដែន សំឡុងទូលាយកងកសារចំនួនប្រាំមួយ សម្រាប់ការចូលរួមការងារពីរបស់លោកស្រី Kasumi NAKAGAWA

នៃ: គេយើក្រុមអង្គការក្រោមអ្នកច្បាប់ការពារសិទ្ធិកម្ពុជា (Cambodian Defenders Project)¹⁵ ដែលនៅក្នុងអង្គការនេះ លោកស្រី NAKAGAWA Kasumi ការតាមរបៀប “អ្នកត្រូវបែងចែកប្រជាធិបតេយ្យ” នៅក្នុងផែក “ប្រជាធិបតេយ្យ និងការគស្តីមគិតាមផ្ទុរច្បាប់” នៅឆ្នាំ២០០៧ ដែលជាល្អៅ នៃការប្រជាធិបតេយ្យរបាយការណ៍¹⁶។ ដូច្នេះ វាបានរាយការណ៍ពីការបង្កើតការងារ និងអ្នកជំនាញ។

១០. លេចក្តីលេងបន្ទីរការបស់លោកស្រី NAKAGAWA Kasumi និងលេម្បងនៃរបាយការណ៍
របស់គណៈកម្មការព្រឹកអូជា ទំនងជាមាននៅមុនពេលការចាប់ផ្តើមដីឡូប្រែក្នុងក្រុងការ
ទាំងនេះត្រូវបានគេទួលយកមុខាមានភាពពាក់ព័ន្ធ គឺនៅក្រោយការចាត់តាំងអ្នកជំនាញស្តីពីការ
រៀបរាបាប័ណ្ណពីបាប់ ពេលគីឡូរីថ្ងៃទី ០៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦។ ឯកសារទាំងពីរក្នុងសារៈ
សំខាន់ដែលរាយការណ៍នៃការបង្កើត ដោយធ្វើការនៅថ្ងៃទី២៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ នៅក្នុងការ
របស់អ្នកជំនាញ និងប្រធានបទដែលនឹងបើកយកមកពិភាក្សា នៅពេលលោកស្រីថ្មីបញ្ជាផ្លូវ

៤. ឯកសារពាក់ពួនិងបរិបទ ប្រព័ន្ធសាស្ត្រិនរប្បជម្រ

១៩. ច្បាប់ស្រី (ខបសម្ញែន ៥) តើជាកំណាមព្យប្រព័ណិកបុរាណា សម្រាប់អបវងទូនានយុទ្ធនិជ្ជកម្ម ប្រព័ន្ធដោយគ្រប់គ្រងដៃបុណ្យ នៅក្នុងវគ្គិស្សន៍ ច្បាប់នេះរំលែកយ៉ាងច្បាស់លាស់ពីទស្សន៍ប្រព័ណិកចំពោះតួនាទីត្រី នៅក្នុងវគ្គិស្សន៍ អត្ថបទសារពតិមានមួយរបស់ការសែតខេមបុរាណ ក្រោមចំណងដើរថា « There Is No Place for Chbab Srey in Cambodian Schools » (ខបសម្ញែន ៦)¹⁷ លើកទីនេះយ៉ាងច្បាស់ពីតួនាទីសំខាន់ជានិច្ចនៃខបករណីខបទសម្បយនេះនៅក្នុងវិស័យអបវងកម្ពុជា ហើយ

¹⁵ ຂບສ໌ມື້ອນ ແ ຊົ່ວໂຕ ຕາງ

¹⁶ “ប្រព័ន្ធបរបស់ 2-TCE-82” ឯកសារ E431.1 ERN 01321031។

¹⁷ « There Is No Place For Chbab Srey in Cambodian Schools », K. GRACE et SOTHY E. ចំណេះទី ០៩ និង មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ និងបញ្ជាក់ថា (“ឯកសារអនុវត្ត ៦”)

សំណើរបស់មេដារការពារភូមិលោក ខ្សែរ សំផន សុចិត្យទួលយកឯកសារចំណុនប្រាំម្មៃ ស្រាវជ្រាវការងារប្រជាពលមកបង្ហាញទីនេះ

ទោះបីជាមានការអំពារនារូរួមកច្ចាប់នេះចេញពីកម្ពុជាតិអប់រំនៅឆ្នាំ២០០៧¹⁸ ក៏ដោយ។

១២. ច្រើប់ស្រីលើកឡើងពីធាតុអ្វីដីមានសារ៖សំខាន់នៅក្នុងការស្វែងយល់ពីការបង្កើតនិងដំណើរការយាយនៅក្រោមការរៀបអាពាប់ពិពាប់ ដោយយុទ្ធផ្តី និងស្រីជាអ្នកទទួលបន់សមាជិកសង្គម ជាតិសេសភាពចំណាត់ក្នុងការសម្របខ្លួនទៅតាមបំណងប្រាថ្ឌារបស់ក្រុមគ្រួសារ។ អត្ថបទសារពីមានខាងលើ អាជីវិតអាក់ដំណើរការនិងការបង្កើតអាពាប់ពិពាប់នៅក្នុងបរិបទទូលាយនៃការយល់យើប្បូពីត្បូនាទិនិងការពួកគ្នាបស់ស្រីនៅក្នុងសង្គម។ ឯកសារទាំងនេះផ្តល់ពីរដ្ឋបន្ទូរការវិភាគពេលវេលាដែលអាចចូរគេយល់ដឹងដោយពីការប្រព័ន្ធតូចទៅការកំណត់ការរៀបអាពាប់ពិពាប់ នៅរយៈពេលមុន ក្រោយ និងក្នុងអំឡុងពេលនៃរបបកម្មជាប្រជាធិបតេយ្យ ដោយមិនធ្លាក់ច្បាប់ទៅក្នុងទស្សន៍យល់យើប្បូបែបស្តីមប្រឡេស។ ឯកសារទាំងនេះ មានសារ៖សំខាន់ សម្រាប់ចូរអង្គដំនឹងជ្រោះដោយពិតិភាពណ៍ពាក់ព័ន្ធដានានៅក្នុងបរិបទប្បូជមិនខ្ពស់គឺត្រូវពេលវេលាដែលមិនមែនក្រោយការណែនាំ នៅពេលមុនពេលបង្កើតការរៀបអាពាប់ពិពាប់។ និងមានសារ៖ប្រយោជន៍សម្រាប់ស្វែងរកការពិតិ។

១៣. គេអាចរកច្បាប់ស្រីបាននៅមុនពេលបង្កើតការដំនឹងជ្រោះ បើក្នុងច្បាប់នេះត្រូវបានដាក់បញ្ហាលជាងកសារកស្សិតបាន នៅពេលមានការកោះហៅកម្មជំនាញចូរច្បាប់មកបង្ហាញខ្លួន ពេលតីនៅថ្ងៃទី ០៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ ចុះឈ្មោះ៖ អត្ថបទសារពីមានរបស់ការសេតខេមបុធមាលី ត្រូវបានចុះផ្សាយថ្ងៃទី ០៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥ តែមិនអាចរកបាននៅមុនពេលបង្កើតការដំនឹងជ្រោះនៅឡើយ។ សំណើសុំមួយនេះ ត្រូវបានឡើងដោយតាមពេលវេលាកំណត់ត្រីមត្រូវ នៅក្រោយពេលអង្គដំនឹងជ្រោះចេញសេចក្តីសម្រចកោះហៅកម្មជំនាញចូរច្បាប់មកបង្ហាញខ្លួន។

៤. របាយការណ៍ស្តីពីការយល់យើប្បូពីបញ្ហានេះខ្លះ

១៤. មេដារីការពារក្នុងដំណឹងជ្រោះដែលបានបង្កើតឡើង ស្មូមចូរច្បាប់យកជាកស្សិតបាន នូវសម្រាប់នៃរបាយការណ៍វាយតម្លៃមួយបើបញ្ហានេះខ្លះ ដែលបានស្រើនិងចុះផ្សាយដោយភ្នាក់អនុរជាតិអាមេរិចដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ (USAID) នៅថ្ងៃ សីហា ឆ្នាំ ២០១០ ក្រោមចំណងដើងថា “USAID: ការវាយ

¹⁸ ឧបសម្ព័ន្ធ ៦ ទំព័រ ១៧

សំណើរបស់មេដារីការពារក្នុងលោក ខោវិរ សំដន សុំចូរច្បាប់យកជាកសារចំនួនប្រាំមួយ សម្រាប់ការច្បាប់មកបង្ហាញខ្លួនរបស់លោកស្រី Kasumi NAKAGAWA

តិច្ឆេទយោនធនៅកម្ពុជា” (ឯបសម្រួល ៧)¹⁹។ សម្រាប់ពាក់ព័ន្ធ លើកឡើងពីបេចកូលិខ្លានរបស់របាយការណ៍ទាក់ទងនិងដែលឱ្យការទាំងទៅរកការដ្ឋីសរិល្ឃក្សាប្រកប។ សម្រាប់ទាំងនោះ មានជាមាត្រ ស្ថិតិជាក់លាក់អំពីកត្តាដៃង់ និងសារ៖សំខាន់នៅទស្សន៍របស់គ្មាននានាដោក្នុងដែលឱ្យការនេះ²⁰។ របាយការណ៍នោះបង្ហាញឱ្យដែរពីស្ថានភាពបញ្ជាផ្ទៃនៅក្នុងក្រុងក្រោមគ្រប់គ្រង និងការរំពឹងទុកចាប្រើប្រាស់ ដែលជាការធាក់សម្ងាត់ខ្លាំងលើស្ថិតិខ្លួន។ ស្ថានភាពទាំងនេះអាចឈ្មោះថ្មីការសិក្សាប្រែបង្ហាញមានភាពពាក់ព័ន្ធ និងបំភីពីការអនុវត្តកាលពីអតិតាគាល។ ឯកសារនេះ គឺជាមូលដ្ឋានសំខាន់មួយ សម្រាប់ការចូលមកបង្ហាញនូវរបស់លោកស្រី NAKAGAWA Kasumi កើតុចជាអនុញ្ញាត ឱ្យអង្គភាគិជ្រើនដែលមានភាពល្អប្រសើរពីបរិបទរបៀបដែលការរៀបចំអាណាពាប់ពិពាប់ដោយបង្កើ ឬ ដោយរៀបចំ នៅក្នុងប្រព័ន្ធផីខ្លួន។ ផ្ទៃដែល ឯកសារនេះបង្ហាញបង្ហាញនូវការធានាដូរឱ្យដោយតុកចាប្រើប្រាស់ ឯកចិត្តបានល្អមគ្រប់គ្រាន់។

១៥. ប្រភពនៃសម្រាប់ពាក់ព័ន្ធ ត្រូវបានភ្តាប់ជាមួយ និងមានភាពច្បាស់លាស់²¹។ ឯកសារត្រូវបានពេចចាប់ពីមុនដោយ ក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ភ្នាក់ងារមួយរបស់រដ្ឋាភិបាលអាមេរិក ដែលត្រូវបានគេទទួលស្ថាល់ជាមានភាពហូត់ចត់ក្នុងការងារ និងប្រើប្រាស់កសារនេះដើម្បីរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន²²។ ឯកសារនេះបង្ហាញបង្ហាញនូវការធានាដូរឱ្យដោយតុកចាប្រើប្រាស់ ឯកចិត្តបានល្អមគ្រប់គ្រាន់។

¹⁹ « US Aid/Cambodia Gender Assessment », US Aid នឹង កញ្ញា ឆ្នាំ ២០៩០ (“ឯបសម្រួល ៧”)។ ដើម្បីមានភាពងាយប្រើបាល មេធាវីការពារក្តីបានធាតុកំណត់ឯកសារនេះទាំងមូល (អាជរកបាននៅលើអីអីដើម្បី) បុង្កូល ស្ថិតិសុំឱ្យទទួលយកជាកំស្តីការ នូវ ទំព័រ i («Acknowledgements ») ទំព័រ ៥ («Purpose and Methodology ») ទំព័រ ១៣ ដល់ ១៥ និងទំព័រ ១៨ ដល់ ២០ («Findings ») : «Gender Attitudes and Relations», «Gender and the Judicial System» និង «Gender Justice») ទំព័រ ៥៩ ដល់ ៦០ («Assessment Methodology ») ទំព័រ ៦៤ ដល់ ៦១ («Annex 2 : References » et « Annex 3. Key informant Interviews »)។

²⁰ របាយការណ៍សិទ្ធិបានថា៖ « ...only 19 percent of women chose their husbands on their own or in agreement with their future husbands. Instead the choice is often made in discussion with « someone else » (29 percent), and over half of women (52 percent) did not participate at all in choosing their husbands. » (យើងគូសបន្ទាត់ពីក្រោម ឯបសម្រួល ៧ ទំព័រ ១៥)

²¹ ឯបសម្រួល ៧ ទំព័រ ៥, ៥៩-៦០ និង ៦៤-៦១។

²² ឯបសម្រួល ៧ ទំព័រ ៥។

សំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីលោក ខេវរ សំដន់ សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួនប្រាំមួយ សម្រាប់ការចូលមកបង្ហាញនូវរបស់លោកស្រី Kasumi NAKAGAWA

១៩. ជាឌីបញ្ចប់ មេធាវិការពារកីអចដាក់សំណើ នៅមុនពេលការចូលមកបង្ហាញនរបស់ Peg LEVINE អនុលោមតាមមាត្រា ៨៧.៤ នៃវិធានផ្លូវក្បាស់ មេធាវិការពារកីសុមបញ្ចាក់ថា ឯកសារ ដែលបានបង្ហាញពីខាងដើម សុទ្ធដែលមានភាពពាក់ព័ន្ធ និងមានប្រយោជន៍សម្រាប់ស្រួលរកការពិត នៅអំឡុងពេលនៃការបង្ហាញនរបស់គាត់ ។
១៧. មេធាវិការពារកី នឹងស្រើសុការហក្សប្រជុំកសារដែលបានលើកឡើង នៅពេលណាមួយសំណើនេះ ត្រូវបានដួនដំណើងជាផ្លូវការ ។
១៥. **ការចូលមកបង្ហាញនរបស់លោកស្រី NAKAGAWA Kasumi** មេធាវិការពារកីស្រើសុក្សដំនឹងប្រជុំប្រជាធិបតេយ្យ នៅមុនពេលការចូលមកបង្ហាញនរបស់លោកស្រី NAKAGAWA Kasumi ។

	មេធាវិការពារកីសំអុន មេធាវិការ Anta GUISSE	រាជធានីភ្នំពេញ រាជធានីភ្នំពេញ	
--	--	----------------------------------	--

សំណើនៃរបស់មេធាវិការពារកីលោក ខោវិរ សំដន សុំចុរូលូលយកឯកសារចំនួនប្រាំម្អាយ សម្រាប់ការចូលមកបង្ហាញនរបស់លោកស្រី Kasumi NAKAGAWA